

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА НАБЛЮДЕНИЕ
НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО
НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ
НА ОБЩИНА ДРЯНОВО (2021-2027Г.)

Период на доклада:
01.01.2023г. – 31.12.2023г.

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ	3
I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА	6
II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ	11
2.1. Кратък преглед на стратегическата част на ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027г.....	11
2.2. Напредък въз основа на индикаторите за наблюдение	11
III. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА	13
IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ.....	20
4.1. Стратегическа цел 1 „Подем в икономиката“	20
4.2. Стратегическа цел 2 „Развитие на човешките ресурси“	28
4.3. Стратегическа цел 3 „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“	35
V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО	42

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВИК	Водоснабдяване и канализация
ДГ	Детска градина
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България 2020.
ИТСР	Интегрираната териториална стратегия за развитие
МИГ	Местна инициативна група
МОН	Министерство на образованието и науката
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройство
МСП	Малки и средни предприятия
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НСИ	Национален статистически институт
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
ОБС	Общински съвет
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“
ОПНОИР	Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
ОПРЧР	Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г.
ПИРО	План за интегрирано развитие на община
ППЗРР	Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
СУ	Средно училище

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ В ТЕКСТА

Таблица 1.	Население под, във и над трудоспособна възраст в Община Дряново за периода 2020-2022г., в %
Таблица 2.	Финансово изпълнение на ПИРО Дряново през 2023г.
Таблица 3.	Изпълнение на приоритети/ мерки по Стратегическа цел 1 „Подем в икономиката“
Таблица 4.	Изпълнение на приоритети/ мерки по Стратегическа цел 2 „Развитие на човешките ресурси“
Таблица 5.	Изпълнение на приоритети/ мерки по Стратегическа цел 3 „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“

ВЪВЕДЕНИЕ

ПИРО на Община Дряново 2021-2027 г. е приет с Решение № 297 на Общинския съвет от 29.03.2021 г. ПИРО е разработен, съгласно Закона за регионално развитие (ЗРР), Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие (ППЗРР) и Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ).

ПИРО е стратегически документ, в който са определени средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на Община Дряново и връзките и с другите общини в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие (ИТСР) на Северен централен регион за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината. Планът осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за постигане на дефинираните цели за подобряване на икономическото, социалното и екологично състояние на общинската територия.

Нормативно основание

Настоящият годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Дряново (ПИРО) е **трети** по ред и представя резултатите от неговото изпълнение за периода 01.01.2023 – 31.12.2023г.

Структурата на настоящият Годишен доклад е в съответствие с разпоредбите на Правилника за прилагане на закона за регионалното развитие¹, чл. 72. (8) и съдържа информация за:

В Раздел I. Общите условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;

В Раздел II. Постигнатия напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение;

В Раздел III. Действията, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, в т. ч.:

¹ Приет с ПМС № 183 от 04.08.2020 г., Обн. ДВ. бр.70 от 7 Август 2020г.

а) мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;

б) преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;

в) мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината;

г) мерките за постигане на необходимото съответствие на плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;

д) мерките за прилагане принципа на партньорство;

е) резултатите от извършени оценки към края на съответната година;

В Раздел IV. Изпълнението на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;

В Раздел V. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

Осъществяването на наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Съгласно чл. 23. (4) от ЗРР, Кметът на общината представя годишен доклад за наблюдение на изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет. Общинският съвет одобрява годишните доклади за наблюдение на изпълнението на ПИРО по предложение на кмета на общината, съгл. чл.24 (4) от ЗРР.

Етапи, методи и източници на информация

Изготвянето на годишния доклад премина през следните фази: проучване: събрана е необходимата базова информация, статистически данни и други за нуждите на доклада; анализ и оценка: извършено е обобщаване, анализ и оценка на събраните данни, факти и информация, направени са заключения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на ПИРО; съгласуване: информацията и коментарите от страна на администрацията са взети под внимание и са включени в доклада.

За изготвяне на Годишния доклад са използвани следните методи: наблюдение: пряк метод за събиране на данни и информация; проучване: проучване на документи, информация и данни от различни източници; описание: описание на факти, данни, резултати, констатации, препоръки и изводи; анализ и синтез: анализ на базовата входяща информация и данни и обобщение на резултатите за нивото на изпълнение на ПИРО; оценка: оценка степента на изпълнение, степента на постигане на заложените цели, ефективност и ефикасност на използваните ресурси; сравнение: сравнение на данни, факти, показатели и резултати за формулиране на изводи и препоръки.

За изпълнение на горепосочените задачи са използвани следните източници на информация:

- ✓ ПИРО на Община Дряново – 2021 – 2027г.;
- ✓ Други източници на информация – общинска администрация, териториалните служби и НСИ, Агенция по заетостта, ИСУН и други;

При изготвяне на годишния доклад ограничаващ фактор се оказва липсата на пълен набор от статистическа информация на ниво община към края на 2023г. по някои от посочени индикатори.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПИРО И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

2023 година е третата отчетна година за изпълнение на проекти, мерки и дейности от Плана за интегрирано развитие на Община Дряново за новия програмен период 2021-2027 г.

През 2023г. работата в областта на общинското развитие е насочена към изпълнение на основни дейности, в рамките на обективните възможности, създаващи условия за нормално функциониране на обществения живот - поддържането на съществуваща техническа инфраструктура; целесъобразното инвестиране на европейски и общински ресурс в социалната инфраструктура; поддържането и надграждането на съществуващите информационни системи, което да осигурява максимална ефективност на административното обслужване и повишава достъпността до услугите за гражданите и бизнеса.

Въпреки негативните ефекти от общото състояние на външната среда - засилването на глобалното геополитическо напрежение, инфлация, забавена икономическа активност, природни катаклизми, следва да се отчетат положителните аспекти в национален план: продължаващ ръст на възнагражденията, технологична и структурната трансформация на индустрията, в т.ч. промените във веригите на доставки, както и навлизането на дигиталните услуги във всички сфери на живота. Човешкият капитал и профилът на работната сила продължават да бъдат ключови за икономиката.

Политическата нестабилност, икономическа криза и епидемичната обстановка в страната са ограничителните фактори за развитието на бизнеса. Въпреки това през 2023 г. се отчита реализирането на значителен брой общински проекти и дейности, насочени към подобряване състоянието на населените места, изграждане на съвременна инфраструктура, повишено качество на предоставяните социални услуги, по-добро образование и по-чиста околна среда. И през 2023г. основните финансови ресурси са насочени към дейности за намаляване на негативния ефект в най-уязвимите сфери - социални услуги и образователни институции.

В Община Дряново изпълнението на ПИРО се извършва при спазване принципите за законосъобразност, прозрачност и публичност, защита на обществените интереси, ефективно и целесъобразно използване на финансовия ресурс, включително за покриване на извънредните и непредвидени разходи. При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ПИРО в настоящия Годишен отчетен доклад са отразени настъпилите промени в условията на живот, оказващи пряко въздействие върху социално-икономическото развитие на община Дряново.

Основен приоритет за Община Дряново е да изпълнява проектите по сключените договори за безвъзмездна финансова помощ, за да може същите да бъдат реализирани и приключени в рамките на договореното. През периода се наблюдава интензивен процес на привличане на инвестиции в резултат на разработени от местната администрация проекти.

През 2023г. Община Дряново започна изпълнението на поетите ангажименти в Плана за интегрирано развитие за периода 2021-2027 г. Политиките в областта на икономическото развитие са насочени към изпълнение на дейности в рамките на обективните за ситуацията възможности, създаващи условия за функциониране на трите града - поддържането на съществуваща техническа инфраструктура; систематичните усилия за целесъобразно инвестиране на европейски ресурс в базисна пътна инфраструктура и др.

Демографска характеристика

Към 31.12.2022 г. общият брой на населението по постоянен адрес в община Дряново е 8824 души, от които 7531 са в гр. Дряново, а останалите 1293 – в селата. Броят на младите хора е както следва: - 15 -19 години – 383, от тях живущи в град Дряново - 342 лица - 20 - 29 години – 720, от тях живущи в град Дряново – 643 лица.

В общинския център гр. Дряново е концентрирано над 76,43% от населението, което през 2022г., наброява 5692 жители и се отчита увеличение спрямо предходната година. В малките села живее 23,57% от населението на общината, при което също се отчитат темпове на намаляване.

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Дряново през последните години намалява. Основните причини за това са отрицателният естествен прираст и миграционните процеси, протичащи на територията на цялата Габровска област.

Както за цялата страна, така и за Дряново демографските процеси в общината се задълбочават. В община Дряново осезаемо намалява броят на населението във всички възрастови групи. Населението под трудоспособна възраст, като за 2022г. то е 839 и формира дял от 11,27% от общото население, а населението над трудоспособна възраст е 2755 или 36,99%. Възрастовата структура на населението на общината все още е благоприятна, защото икономически активните лица заемат повече от половината от населението в общината– над 51,74% са в трудоспособна възраст (3 853 души).

Таблица 1. Население под, във и над трудоспособна възраст в Община Дряново за периода 2020-2022г., в %

Население (относителен дял)	2020г.	2021г.	2022г.
-----------------------------	--------	--------	--------

Под трудоспособна възраст	1027	976	839
Трудоспособна възраст	4531	4416	3853
Над трудоспособна възраст	3016	2921	2755

Коефициентът на естествен прираст е минус 9,6%, докато през 2021г. е минус 13,2%. Но все още се запазва отрицателният естествен прираст на населението, както и неговото застаряване.

Съществен момент в демографското развитие на общината на фона на всеобщата картина за страната е интензивната външна миграция, породена от безработицата и неблагоприятните социално-икономически условия.

Миграцията засяга предимно хора в активна възраст и процесът е свързан с все по-интензивното преразпределение на населението и струпването му в големите градове за сметка на малките и средни селища. Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в общината през 2022 г. е намаляло с 866 души спрямо предходната година. Влошаващите се демографски показатели продължават да влияят негативно върху социално-икономическите процеси в общината и създават естествени бариери пред постигане целите на Плана за интегрирано развитие на община Дряново за периода 2021-2027 г.

Икономическа активност на населението и пазар на труда

Икономическата и финансова обстановка в страната предопределя и всички показатели, от които се прави оценка на икономическото развитие на общината. През 2022 г. икономическото развитие на община Дряново, който продължава и през 2023г. В община Дряново се отчита положителна промяна в добавена стойност по факторни разходи през 2022г. е 12% спрямо 2021г.

Съществена роля в местното икономическо развитие има МИГ Дряново – Трявна, чрез който местни фирми основно свързани със земеделието получават възможност за инвестиции.

Наблюдава се устойчив ръст в развитието на туризма. През 2022 г. и 2023 г. е отчетен най-висок ръст на нощувките в местата за настаняване в община Дряново за последните 10 години, като броят им надвишава регистрираните през 2018 и 2019 година нощувки. Налице е положителна тенденция към преодоляване на кризата в туристическия сектор през предходните 2020 и 2021 година, вследствие на световната пандемия от COVID 19 и наложените протиепидемични мерки. Отразените нощувки за 2022 г. в община Дряново са 34 323, което е с близо 11 000 нощувки повече от предходната 2021 година. Сходни са резултатите от 2023 г., като към 31.08.2023 г. броят на регистрираните нощувки е 25 089, спрямо 24 106, отчетени за същия период през 2022 г. Запазва се тенденцията за увеличаване броя на категоризираните места за

настаняване в община Дряново, като през 2023 г. общият капацитет на легловата база е над 1 200 места.

Реален принос за това има последователната общинска политика. Годишната програма за развитие на туризма в община Дряново се планира според съществуващите местни туристически ресурси и потребности. Дейностите, заложи в годишната програма, са базирани на стратегически цели и приоритети, за утвърждаване визията на община Дряново като добре разпознаваема целогодишна дестинация, с устойчив конкурентоспособен туристически сектор.

Община Дряново членува и участва в редица регионални и национални организации и форуми. Взима участие в събитията и срещите на Асоциацията на общини с територии на културно историческо наследство, както и в Организацията за управление на Старопланински туристически район.

Ежегодно туристическият потенциал на общината се представя на най-голямото изложение за туризъм в България – Ваканция и Спа Експо, както и в годишните работни срещи между бизнеса и местната власт, организирани от Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти. В рамките на мандат 2019 – 2023 Община Дряново активно си партнира с Община Трявна в организирането и провеждането на културни събития, празнични програми и съвместни участия.

Показателите за заетостта и безработицата са важни индикатори за икономическото развитие, тъй като човешкият фактор е свързващо звено между останалите фактори на производството и от него зависи тяхното пълноценно използване. Към 31.12. 2022г. коефициентът на безработица в община Дряново е близо 7% и тя продължава да бъде значително над средните нива за област Габрово - близо 4% и за страната – близо 6%.² И през 2023 г. субсидираните работни места в община Дряново са един от механизмите за намаляване натиска на пазара на труда. Община Дряново продължи работа по програми за заетост. Категорично пазарът на труда в общината се нуждае от стимулиране и допълнителни насърчителни мерки.

Социално развитие

Здравеопазване: През 2022г. броят на Лечебни заведения за извънболнична помощ в общината остава непроменен - 4 бр. По последни данни на НСИ към 2022 г. на територията на община Дряново работят общо 6 лекари, 14 медицински специалисти по здравни грижи и 7 стоматолози. На 1 лекар се падат 1241 пациенти, което е повече в сравнение с показателите на ниво област Габрово - 247 пациенти на 1 лекар. Това показва по-висока натовареност на лекарите в общината в сравнение с колегите им от областта. Един специалист по дентална медицина – 1 лекар обслужва 1064 души, докато на ниво област Габрово на лекар се падат – 1066 души. Броят на общопрактикуващите

---

² Бележка: по данни на Агенция по заетостта

лекари е близък, макар и по-нисък от средните стойности в страната, но този на лекарите специалисти е значително по-малък.

Образование: През учебната 2022/2023 г. детски градини и предучилищните групи в община Дряново се посещават от 191 деца, като броят им се увеличава спрямо предходната учебна година – 183. На 100 деца се падат 108 места в детските градини. Училищната мрежа на територията на община Дряново се състои от 2 общински учебни заведения: СУ „Максим Райкович“ – 436 ученици 2. Професионална гимназия по икономика и техника „Рачо Стоянов“ – 113 ученици. В общообразователните училища на общината броя на учениците за учебната 2022/2023г. е 397, като броят им е намалел в сравнение с предходната година – 448. В професионалните училища се обучават 124 ученици, като броят им нараства спрямо предходната година – 118 души. Всички учебни заведения участват активно в Национални програми на МОН.

Община Дряново продължава традицията да подпомага талантиливи деца; за трета поредна година връчва годишни стипендии за ученици от гимназиален курс, на стойност 100 лв. месечно за всеки стипендиант. Отпускането на годишни ученически стипендии цели да поощри и подпомогне ученици от гимназиален курс в средните училища в гр. Дряново, имащи изявени дарби, трайни успехи и постижения в областта на учебни дисциплини, изучавани в съответното училище. Финансовият ресурс се обезпечават от бюджета на общината за съответната година. Стипендиите са индивидуални и се отпускат за срок от една учебна година /девет месеца/. Детските и учебни заведения продължиха да реализират дейности, ориентирани към осигуряване на приобщаващо образование на учениците от малцинствата.

Социални услуги: Политиката на Община Дряново в сферата на социалните дейности през 2023 г. бе насочена към запазване на съществуващата широка гама от услуги и повишаване на тяхното качество. Общината се утвърди като доставчик на почасови здравно-социални услуги в домашна среда. По-голямата част от социални услуги (държавно – делегирана дейност) се предоставят за управление на външни доставчици: Защитени жилища за лица с умствена изостаналост I и II в с. Царева ливада, Защитено жилище за лица с умствена изостаналост в с. Гостилница, Защитено жилище за лица с физически увреждания в гр. Дряново, Център за обществена подкрепа, Дневен център за стари хора и Дневен център за деца и възрастни с увреждания.

Община Дряново изпълнява самостоятелно специализираните социални услуги „Център за социална рехабилитация и интеграция“ и „Асистентска подкрепа“.

Община Дряново е доставчик на седем ЦНСТПЛПР /Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разстройства/ с адрес гр. Дряново, ул. Железничарска № 2, създадени в изпълнение на проект „Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания – предоставяне на новите услуги“, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., След края на проектната дейност, въз основа на заповед на изпълнителния директор на Агенцията за

социално подпомагане (АСП) за даване на предварително одобрение за създаване на социална услуга и решение на Общински съвет Дряново през 2023 година поетапно преминаха към финансиране от държавата.

През 2023 г. е разкрит фронт-офис в гр. Дряново, ул. Стефан Стамболов“ № 46 с две работни места за подобряване информирането и консултирането на гражданите в социалната сфера, по проект № BG05SFPR002-2.002-0019-C01 „Укрепване на капацитета на Община Дряново за провеждане на устойчиви социални политики на местно ниво“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2023-2027 г.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

2.1. Кратък преглед на стратегическата част на ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027г.

За постигане на желаната визия и главната стратегическа цел в ПИРО са заложили 3 стратегически цели, 14 приоритета и 218 мерки, насочени към развитие на икономиката, туризма, техническата инфраструктура, намаляване на бедността, опазване на околната среда и повишаване капацитета на общинската администрация.

Целите и приоритетите на ПИРО са определени в съответствие с целите и приоритетите на стратегическите документи за регионално и пространствено развитие, но без да ги преповтарят. Определените приоритети произтичат от изводите на аналитичната част на документа, като се фокусират върху конкурентните предимства на общината. Всеки от приоритетите е свързан със съответна стратегическа цел и представлява по-краткосрочна и конкретна цел, която води до постигането на по-общите стратегически цели. При определянето им следва да са достатъчно обхватно формулирани, за да не се налага честа преработка на ПИРО, а от друга да са достатъчно точни и ясни, за да има ефективно разпределение на ресурсите по време на предстоящото им реализиране.³

При извършване на оценката е установено, че някои от мерките се дублират както смислово, така и по отношение на обхвата. В резултат на направеното проучване се идентифицираха проекти/ дейности, които допринасят за изпълнение на отделна мярка и за които е изразходван публичен ресурс. Те са съотнесени към проект – мярка в зависимост от тематичното им направление.

2.2. Напредък въз основа на индикаторите за наблюдение

---

³ Източник: ПИРО

Системата от индикаторите е неизменна част от цялостния процес на оценка за наблюдение и актуализация на ПИРО, която е основен обективен инструмент за проследяване изпълнението на плана. Изборът на подходящи индикатори се базира на специфичните характеристики на стратегическата част на ПИРО и съвременните методи за наблюдение на стратегическото планиране.

Системата е базирана на 2 основни типа индикатори:

Индикаторите за резултат отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за периода 2021-2027 г. Степента на въздействие се отчита количествено.

Индикаторите за продукт се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. Дефинираните индикатори са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижение при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област. За част от мерките, свързани с определените в плана приоритетни зони за прилагане на интегриран подход (зони за въздействие) са определени самостоятелни индикатори, чрез които да се оцени приносът на интервенциите както към развитието на конкретната територия и към развитието на община Дряново.

Отчитането на индикаторите в ПИРО ще бъде подробно е разгледано в Доклада от Междинната оценка за периода 2021 – 2023г.

При направените изводи следва да се има предвид, че мониторингът обхваща кратък времеви период на действие на ПИРО на Община Дряново. Отчитайки резултатите на база напредък в техническо и финансово изпълнение може да се даде добра обща оценка на изпълнението, въпреки предизвикателствата на 2023г.

III. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

3.1. Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва с цел постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране на регионалното и пространственото развитие, програмирането, управлението и ресурсното им осигуряване.

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за регионално и местно развитие съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на ПИРО.

Системата за наблюдение

За постигане целите на наблюдението е изградена система за наблюдение, която отговаря на специфичните условия и организация за изпълнение на ПИРО. Системата за наблюдение обхваща: източниците, начините и периодичността за събиране, обработка и анализиране на информация; индикаторите за наблюдение; органите за наблюдение, организацията и методите на тяхната работа; системата на докладване и осигуряване на информация и публичност.

Наблюдението на изпълнението на ПИРО се извършва въз основа на официални данни на Националния статистически институт, на Евростат, на административната статистика на Агенцията по заетостта, както и на данни от други национални, регионални и местни източници на информация.

При изготвяне на настоящия годишен доклад като базова информация е използван и Годишният отчет за изпълнение на Програмата за управление на кмета на Община Дряново за мандат 2019-2020г.

Наблюдение на изпълнението на ПИРО на Община Дряново

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на ПИРО Общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината.

Финансовото и техническото обезпечаване на дейността по наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината се осигурява от бюджета на общината или със средства от фондовете на Европейския съюз.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се разработва годишен доклад.

Годишен доклад за наблюдение и изпълнение на ПИРО

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изготвя по определен от кмета на общината ред и се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината. Докладът се изготвя и внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината е публичен и се оповестява на страницата на общината в интернет.

Годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината осигуряват информация за изготвяне на междинната и последващата оценка на плана.

Копие от годишните доклади за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се изпраща на председателя на областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението за тяхното одобряване.

Изменение и актуализация на Програмата за реализация и приложенията към нея

Изменение и актуализация на плана се допуска при условията, посочени в ППЗРР, в т.ч.: при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината; в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС; при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на плана.

Същевременно, актуализация на програмата за реализация на плана може да бъде извършвана периодично въз основа на изводите и препоръките в годишните доклади за наблюдение с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението му и постигане на целите и приоритетите за развитие.

Периодичната актуализация на програмата за реализация и приложенията към нея се извършва с цел включване на нови мерки, дейности, проекти или източници на финансиране. Така например, в случай на възникнала възможност за включването на допълнителни ресурси – средства от оперативните програми за периода 2021-2027 г. или от други национални или донорски проекти и програми, при актуализацията на

програмата за реализация могат да бъдат идентифицирани допълнителни проектни идеи, които да бъдат финансирани с допълнителните ресурси.

Допълнителни мерки, дейности и проекти/проектни идеи се включват в програмата или приложенията към нея само чрез обосновка на приноса им към постигането на целите и приоритетите на плана при спазване на принципа на интегриран подход.

Изготвеният актуализиран ПИРО се приема при условията и по реда за изработване и приемане на плана. Същото важи и за актуализацията на програмата за реализация на ПИРО: изменение и актуализация на програмата за реализация се извършва при стриктно спазване на принципа на партньорство и прилагане на мерките от комуникационната стратегия, описани в част III от плана. Актуализацията на програмата за реализация се одобрява от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Наблюдение и оценка на ПИРО

Наблюдението и оценката на ПИРО се осъществява, в съответствие с разпоредбите на ППЗРР. Съгласно изискванията на ЗРР, за изпълнението на ПИРО извършва междинната и последващата оценка на изпълнението.

Междинната оценка включва:⁴

1. оценка на първоначалните резултати от изпълнението;
2. оценка на степента на постигане на съответните цели;
3. оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;
4. изводи и препоръки за изпълнението на съответния документ.

Междинната оценка се извършва в средата на периода на действие на ПИРО. На базата на така посоченото нормативно основание е предвидено междинната оценка на ПИРО Дряново да бъде извършена през 2024 година.

Последващата оценка включва:⁵

1. Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;
2. Оценка на общото въздействие;
3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;

⁴ чл. 33 (2) от ЗРР

⁵ чл. 34 (2) от ЗРР

4. Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.

Последващата оценка се извършва не по-късно от една година след изтичането на периода на действие на ПИРО, т.е. до края на 2028г.

Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие.

Докладите се публикуват на страницата на общината в интернет и на портала за обществени консултации на Министерския съвет.

3.2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО през 2021 г., както и мерките за преодоляване на тези проблеми

Към датата на изготвяне на Годишния доклад за 2023г. започна финансирането по някой от програмите за новия период 2021 – 2027г. и Община Дряново вече има сключени договори по проекти, включени в ПИРО. Забавянето на отваряне на схеми за финансиране по одобрените от Европейската комисия програми забавя темповете за кандидатстване, но общинската администрация има готовност да участва на конкурентен принцип и да ускори процеса по изпълнение на ПИРО.

Община Дряново има изготвен проект за актуализация на ПИРО. В него ще бъдат отразени направените препоръки от първия Годишен доклад и актуализацията ще бъде съобразена с одобрените от Европейската комисия програми: Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България; Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони 2022-2027 г., Програма за развитие на регионите 2021-2027г. (с възможност за реализиране на интегрирани териториални инвестиции с общините Габрово и Велико Търново); Програма за развитие на човешките ресурси 2021-2027г.; Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“; Програмите за трансгранично сътрудничество; Програма „Образование“ 2021-2027 г.; Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.; Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.; Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“; Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027 г. На регионално ниво е приета е Интегрирана стратегия за териториално развитие на Северен централен район. Това ще осигури възможност за ускоряване на процеса по изпълнение на ПИРО.

3.3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на ПИРО

Спазени са нормативно регламентирани задължения на общината за публикуване на ПИРО на страницата на Община Дряново и на портала за обществени консултации на Министерски съвет.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

3.4. Мерки за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени

Планът за интегрирано развитие е основен управленски инструмент, който подчинява всички останали документи за секторно развитие, но притежава една особеност – разположен е в по-голяма времева амплитуда /7 години/, по отношение на цялостния планов процес. Тази специфика произтича от факта, че ПИРО 2021-2027 г. осигурява приемственост и преходност на политиките между предходните планови периоди: (2007-2013 г.) и (2014-2020 г.), като в същото време наследява и обединява изпълнението на редица общински секторни стратегии, програми и планове.

Съответствие на ПИРО на община Дряново със секторните планове и програми се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията. При изготвяне на Годишния доклад е установено, че ПИРО съответства на актуалните към момента документи.

Значителна част от средствата, предвидени за реализация на дейности и проекти в ПИРО, се очаква да бъдат привлечени от Програми, финансирани от ЕС и които се изготвят в пълен синхрон с националното законодателство и стратегическа рамка. Това гарантира съответствие на ПИРО с останалите стратегически документи на национално и регионално ниво.

За програмния период 2021-2027г. ПИРО е един от първите документи, който задава рамката за разработване на по-детайлни секторни стратегии и програми. За този период Община Дряново има действащи стратегически документи, които осъществяват взаимовръзка с ПИРО. Част от стратегическите документи са в режим на периодично краткосрочно планиране и отчитане, предимно ежегодно, което прави връзката с Плана за интегрирано развитие съдържателна, от гледна точка на интензивността на процеса и възможността за едновременно внасяне на съгласувани и своевременни корекции за отстраняване на възникнали несъответствия по отделни части и раздели. За дългосрочните стратегически документи се изготвят отчети, които се публикуват на страницата на общината.

3.5. Мерки за прилагане принципа на партньорство

Град Дряново е административен център на общината и е определен като град от 4-то йерархично ниво, малък град с микрорегионално значение в територията на групи общини. Той попада в групата градове, които са застрашени да загубят над общинските си функции и следва да бъдат пряко или косвено подпомогнати, за да отстоят важната си роля. За прилагане принципа на партньорство за между общинско сътрудничество Община Дряново следва да търси активно взаимодействие с общините Габрово и Велико Търново за реализиране на интегрирани териториални инвестиции.

3.6. Резултати от извършени оценки към края на 2023 г.

Ресурсното осигуряване на средствата при реализацията на мерките в рамките на ПИРО на община Дряново се осъществява чрез Програма за реализация на ПИРО на община Дряново за периода 2021-2027 г.: описание на предвидените мерки и дейности (Приложение №1) и индикативната финансова таблица (Приложение №2). Това са основните документи за оценка на използваните ресурси за постигане целите на ПИРО, защото пресъздават общата финансова рамка за реализация.

При изготвяне на годишния доклад е установено, че в Приложение №1 не са включени всички приоритети и мерки от Програмата за реализация. В същото време е установено, че за някои от „изключените“ мерки е изразходван публичен финансов ресурс и за тях се отчита известен напредък по изпълнението. Затова за целите на доклада са допълнени мерки по които има реално изпълнение през 2023г.

Експертният анализ и оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси при изпълнението на ПИРО на Община Дряново през 2023 г. се базира на аналитичния преглед и на обобщените резултати от изпълнените проекти и дейности в периода, финансирани със средства от бюджета на общината, държавния бюджет, ЕСИФ и други финансови източници.

На базата на набраната и анализирана информация по изпълнение на бюджета на Община Дряново за 2023г., информация от общинска администрация, информацията от ИСУН за реализирани и в процес на изпълнение проекти е извършено съпоставяне между планираните и извършените дейности в изпълнение на целите и приоритетите на ПИРО във финансово изражение/на база вложените средства.

Анализът показва, че през втората година от периода на действие на ПИРО общото изпълнение на индикативния финансов план е 16,81% от планираното. Изпълнени са проекти и дейности на обща стойност 18 272 573 лв.

Основни финансови инструменти за изпълнението на ПИРО за 2023г. г. са средствата от европейските фондове както от програмен период 2014-2020г., така и отворени процедури за програмен период 2021-2027г., държавния и общинския бюджет.

При анализа на финансовото изпълнение на ПИРО се отчита добра обща ефективност на изпълнение на заложените приоритети и мерки. Много добра ефикасност на вложените средства е постигната при реализацията на Стратегическа цел

1 „Подем в икономиката“, Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“ и Стратегически цел 2, Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“.

Таблица 2. Финансово изпълнение на ПИРО Дряново през 2023г.

Приоритет	Планирани (общо в хил. лв.)	Изпълнение 2021		Изпълнение 2022		Изпълнение 2023	
		общо в хил. лв.	%	общо в хил. лв.	%	общо в хил. лв.	%
1.1	8 580	0	0	131	1,53	160	1,87
1.2	670	0	0	1320	197	2038	304
1.3	100	0	0	568	568	6	6
1.4	100	0	0	8	8	0	0
1.5	1 200	9	0,75	1074	89,50	3489	291
1.6	100	0	0	89	89	244	73
2.1	100	174	174	221	221	7	7
2.2	5 000	1 906	38,12	3070	61,40	2254	45
2.3	350	0	0	13	3,71	135	39
3.1	20 000	1 471	7,36	1506	7,53	5969	30
3.2	35 000	609	1,74	132	0,38	828	2
3.3	12 000	1 052	8,77	1892	15,77	610	5
3.4	11 288	188	1,67	315	2,79	2394	21
3.5	14 192	149	1,05	981	6,91	138	1
ОБЩО	108 680	5 559	5,12	11320	10,42	18273	16,81

Изразходените финансови ресурси за реализация на ПИРО на Община Дряново за 2023г. са използвани целесъобразно, ефикасно и ефективно. Постигнатите резултати и високата степен на финансово изпълнение на стратегическите цели се основават на инициативността на местната власт и на последователно провежданата целенасочена политика за развитието на общината. Прегледът на изпълнението показва, че общината е търсила различни възможности за финансовото обезпечаване на изпълнението на ПИРО. Осигурен е значителен финансов ресурс от спечелени проекти по оперативните програми на ЕС за периода 2014-2020г., ОПРЧР, Програма за развитие на селските райони, както и от програмите за новия период 2021 – 2027г., от държавния и общинския бюджет, от различни национални програми, чието изпълнение попадат в обхвата на ПИРО.

В оставащия период е необходимо да се поддържа активността в привличането на средства от ЕСИФ, както и да се положат максимални усилия за изпълнение на проектите в процес на реализация. Публичните средства се насочват към решаване на съществени нужди и проблеми на населението в общината. Най-значителен обем средства са насочени към доизграждане и рехабилитация пътната инфраструктура и социалната инфраструктура за предоставяне на качествени услуги на населението.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПИРО С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

4.1. Стратегическа цел 1 „Подем в икономиката“

Реализацията на целта ще доведе до силен икономически растеж и до нарастване на благосъстоянието на жителите на общината, което ще се постигне като се подкрепи привличането на нови инвестиции и стратегически инвеститори, използване на средствата по европейските програми, внедряването на иновациите, качествено образование и обучение, насърчаване на заетостта и социално сближаване. По този начин ще се осигури висока производителност и ще се подкрепят малките и средните предприятия (МСП) и земеделските стопанства, които са основни целеви групи на политиките за конкурентоспособност и устойчиво развитие.

Стратегическата цел 1 съдържа 6 приоритета и 67 мерки, които се очаква да допринесат за постигането на по-висок икономически растеж, за намаляване на безработицата, както и за нарастване на инвестициите в дълготрайните материални активи, на преките инвестиции и повишаване на производителността.

Таблица 3. Изпълнение на приоритети/ мерки по Стратегическа цел 1 „Подем в икономиката“

Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“	
Мярка 1.1.2.	Създаване на подходяща инвестиционна среда за привличане на стратегически инвеститори
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Изготвяне и цифровизация на кадастрални карти на малките населени места в община Дряново През 2023г. се извършва цифровизация на не цифровизирани пространствени данни (Дигитализация, Гео реферирание, трансформация и оцифряване на текущи регулационни, за строителни, кадастрални планове и др.).
Мярка 1.1.4.	Финансиране на стартъпи
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	В процес на изпълнение е проект BG06RDNP001-19.506-0003-C01 Закупуване на нова техника за пречистване, йонизиране и преструктуриране на вода, (18.11.2022 - 30.06.2025), МИГ, ПРСР, частен бенефициент гр. Дряново. Целта на проекта е създаване на нов бизнес

	на територията на община Дряново за продажба на алкална, йонизирана и преструктурирана вода за местното население със здравословна цел.
Допълнени	Допълнените проекти допринасят за реализиране на Приоритет 1.1. „Привличане на инвестиции“
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключва изпълнението на 5 проекта, финансирани от ОПРЧР 2014-2020, Процедура BG05M9OP001-1.081 МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“, мярка ОПРЧР 02 „Добри и безопасни условия на труд за работещите на територията на общините Дряново и Трявна“
	През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05M9OP001-1.081-0012-C01 Подобряване условията на труд в „Ес Ди Комерс“ ЕООД – Дряново (01.10.2021 - 26.01.2023), ОПРЧР, частен бенефициент
	През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05M9OP001-1.081-0005-C01 Подобряване на условията на труд на служителите в "А и Г Казакови" ООД, гр. Дряново (28.06.2021- 16.06.2023), ОПРЧР, частен бенефициент
	През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05M9OP001-1.081-0003-C01 Висока работоспособност и жизнеспособност на служителите в ЕТ „Вега - Валентин Жоров“ (13.10.2021 - 26.01.2023), ОПРЧР, частен бенефициент
	През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05M9OP001-1.081-0010-C01 Подобряване условията на труд на работниците в „Мортали“ ООД, гр. Дряново (13.10.2021 - 26.01.2023), , частен бенефициент гр. Дряново
	През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05M9OP001-1.081-0002-C01 По-добро здраве и работоспособност на служителите в „УНИТРАФАД“ ООД, (27.09.2021 - 26.01.2023), ОПРЧР, частен бенефициент, с. Соколово
Приоритет 1.2. „Насърчаване на иновациите“	
Мярка 1.2.1.	Стимулиране на въвеждането на нови технологии и иновативни практики
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	В процес на изпълнение е: BG06RDNP001-19.506-0001-C01 Придобиване на мини верижен товарач от „Олимпс“ ЕООД (12.05.2023

	- 12.05.2025), Процедура BG06RDNP001-19.506 МИГ “Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана” -Мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“, частен бенефициент
	През 2023г. започва изпълнението на 2 проекта по Процедура BG-RRP-3.004 Технологична модернизация на НПВУ BG-RRP-3.004-0048-C01, частен бенефициент, 2023 - 2024, гр. Дряново BG-RRP-3.004-2040-C01, частен бенефициент, 2023 - 2024, с. Соколово
Мярка 1.2.3.	Развитие на информационните и комуникационни технологии и online услугите
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. започва изпълнението на 3 проекта, финансирани от НПВУ по Процедура BG-RRP-3.005 Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия BG-RRP-3.005-1365-C01, частен бенефициент 2023-2024, с. Царева ливада BG-RRP-3.005-4609-C01, частен бенефициент 2023-2024, с. Геша BG-RRP-3.005-3851-C01, частен бенефициент 2023-2024, гр. Дряново
Мярка 1.2.4.	Насърчаване на фирми, реализиращи производствени модели в подкрепа на кръговата икономика
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключва изпълнението на 5 проекта, финансирани от ОПИК по Процедурата BG16RFOP002-6.002 „Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност“
	Изпълнен: BG16RFOP002-6.002-0360-C01 Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност, (16.09.2022 - 15.07.2023), ОПИК, частен бенефициент
	Изпълнен: BG16RFOP002-6.002-0888-C02 Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност (16.09.2022 - 16.07.2023), ОПИК, частен бенефициент гр. Дряново
	Изпълнен: BG16RFOP002-6.002-0044-C02 Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност (21.09.2022 - 21.07.2023), ОПИК, частен бенефициент гр. Дряново
	Изпълнен: BG16RFOP002-6.002-0853-C01 Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност (16.09.2022 - 16.07.2023), ОПИК, частен бенефициент, с. Царева ливада

	Изпълнен: BG16RFOP002-6.002-0653-C01 Възстановяване на МСП чрез подобряване на енергийната ефективност (16.09.2022 - 16.03.2023), ОПИК, частен бенефициент, с. Соколово
	През 2023г. са подписани 2 договора за БФП по Процедура BG06RDNP001-4.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони
Приоритет 1.3. „Откриване на нови работни места и насърчаване на заетостта“	
Мярка 1.3.5.	Мерки за подобряване на услугите по активиране, помощ при търсенето на работа, съответствие между търсене и предлагане, преквалификация и индивидуализирани услуги за нискоквалифицираната работна ръка
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключи изпълнението на проект BG05M9OP001-1.107-0002-C01 „Постигане на социално-икономическо развитие на територията на община Дряново чрез осигуряване на нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и подобряване условията и качеството на живот“ (10.05.2021 - 23.01.2023), BG05M9OP001-1.107 МИГ "Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана", мярка ОПРЧР 01 „Ново работно място на територията на общините Дряново и Трявна“, ОПРЧР, Бенефициент Община Дряново.
	По проект BG05SFPR002-2.002-0019-C01 „Укрепване на капацитета на Община Дряново за провеждане на устойчиви социални политики на местно ниво“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2023-2027 г., през 2023 г. е разкрит фронт-офис в с две работни места за срок от една година.
Мярка 1.3.8.	Подпомагане на социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Социално-икономическата интеграция е процес, който изисква продължителни и целенасочени усилия по отношение на децата и семействата. Това е и целта на заложената дейност за подобряване на достъпа до социални и здравни услуги.
	През 2023г. приключва проект BG05M9OP001-2.082-0010-C01 „Подкрепа за трудова реализация на лица с интелектуални

	<p>затруднения настанени в защитени жилища“ (21.05.2020 - 21.05.2023), финансиран от ОПРЧР 2014-2020г., бенефициент: Сдружение „Дружество за умствено и психически увредени лица“, гр. Дряново</p> <p>Чрез проект е оказана подкрепа на настанените лица с различни степени на умствена изостаналост- мъже и жени в две защитени жилища в с. Царева ливада, Община Дряново за включване в пазара на труда, по начин, отговарящ на техните потребности и възможности.</p> <p>Индикатор</p> <p>1. Възрастни с увреждания, получили достъп до услуги за социално включване – 18 бр.</p>
Приоритет 1.4. „Развитие на туризма“	
Мярка 1.4.1.	Популяризиране на културното наследство на общината и развитие на културния туризъм
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>През 2023г. е подписан договор за БФП за проект BG06RDNP001-19.732-0001-C02 „Опознай Дряновския край с работи екскурзоводи“ (05.12.2023- 30.06.2025), Процедура BG06RDNP001-19.732 МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“, Бенефициент: НЧ „Дряновска пробуда-2008“, Обща стойност на проекта: 69 726,19 лв., съфинансиране на бенефициента 3 000 лв.</p>
Мярка 1.4.3.	Обособяване на нови и рехабилитация на съществуващи екопътеки и туристически маршрути с цел развитие на екотуризма
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>През 2023г. се изпълнява проект BG06RDNP001-19.376-0005-C01 Рехабилитация на екопътека и адаптация на археологически обект римска крепост Дискодуратера, (05.01.2023 - 30.06.2025), BG06RDNP001-19.376 МИГ „Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“, ПРСР, Бенефициент Община Дряново.</p> <p>Дата на сключване на договора - 05.01.2023.</p> <p>Обща стойност на проекта: 54 775,35 лв.</p>
Приоритет 1.5. „Развитие на селското и горското стопанство“	

Мярка 1.5.1.	Стимулиране развитието на земеделие и животновъдство
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През периода продължава изпълнението на проекти по Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. за развитие на земеделието и животновъдството.
Мярка 1.5.2.	Модернизация на материалните активи и производствените фактори
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Изпълнен: BG06RDNP001-4.002-0137-C02 Закупуване на шредер, моторна пръскачка и лозаро - овощарска ножица от земеделският стопанин ДЦИ (04.02.2021 - 04.02.2023), BG06RDNP001-4.002 Подмярка 4.1.2. "Инвестиции в земеделски стопанства по Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства", ПРСР, частен бенефициент
	Изпълнен: BG06RDNP001-4.008-0522-C02 Модернизиране на земеделското стопанство на ЗП Ереджеб Мехмедов, чрез закупуване на земеделска техника (05.04.2022 - 01.10.2023), BG06RDNP001-4.008 Целеви прием за земеделски стопани в сектор „Животновъдство“ по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 година, частен бенефициент
	Изпълнява се: BG06RDNP001-4.008-0223-C01 Закупуване на машини и оборудване за кравеферма (28.03.2022 - 28.03.2024), BG06RDNP001-4.008 Целеви прием за земеделски стопани в сектор „Животновъдство“ по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 година, частен бенефициент с. Денчевци
	През 2023г. е подписан договор за реализиране на проект BG06RDNP001-4.015-0254-C01 "Предприятие за преработка и съхранение на плодове-малини" (15.08.2023 - 15.06.2025), Процедура BG06RDNP001-4.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.
	През 2023г. е подписан договор за реализиране на проект BG06RDNP001-4.012-0764-C02 Закупуване на машини и оборудване за

	модернизиране на кравеферма (26.01.2023 - 26.01.2025), Процедура BG06RDNP001-4.012 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.
	Изпълнен: проект BG06RDNP001-4.009-0035-C04 Закупуване на земеделска техника от земеделския стопанин Ц.Д.З. (14.12.2022 - 15.09.2023), Процедура BG06RDNP001-4.009 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 4.1.2. "Инвестиции в земеделски стопанства" по Тематичната подпрограма от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.
	През 2023г. е подписан договор за реализиране на проект BG06RDNP001-4.014-0131-C01 „Закупуване на автоматична система за динамично претегляне и етикетиране и специализирано, триосно полуремарке за превоз на животни за предприятие за месопреработка, находящо се в с.Соколово, община Дряново, област Габрово“ (29.09.2023 - 15.06.2025), Процедура BG06RDNP001-4.014 Целеви прием за проектни предложения с инвестиционна стойност до 300 000 евро по подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ от мярка 4 „Инвестиции в материални активи“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.
Мярка 1.5.3.	Повишаване информираността и професионалната квалификация на заетите в селското стопанство
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключи проект BG06RDNP001-19.375-0001-C01 Увеличаване на пазарния дял и повишаване на конкурентоспособността на земеделските стопани чрез възможности за професионална квалификация (18.01.2022 - 30.06.2023), МИГ „Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“, ПРСР, частен бенефициент
Мярка 1.5.7.	Устойчиво управление на горите и горския фонд
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. е подписан договор BG06RDNP001-8.005-0002-C01 Залесяване на земеделски земи в землището на с. Керека, общ Дряново (28.02.2023 - 28.02.2025), Процедура BG06RDNP001-8.005

	Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 8.1 „Залесяване и поддръжка“ от мярка 8 „Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите“ от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.
Мярка 1.5.8.	Наблюдение, превенция и борба с пожарите
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. се изпълнява Общинската програма за намаляване на риска от бедствия 2022 - 2025 г. на основание чл. бд, ал.1 от Закона за защита при бедствия за изпълнение на целите на Националната стратегия за намаляване на риска от бедствия 2018-2030 г. и Националната програма за намаляване на риска от бедствия 2021-2025 г. В нея е осъществена синергия с ПИРО и са изведени следните дейности за реализиране на оперативните цели на общинско ниво: Провеждане на общински етап от конкурса за детска рисунка „ С очите си видях бедата“; Провеждане на общински етап на ученическото състезание „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“; Провеждане на ученическите състезания по Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации, както и други състезания, конкурси, викторини, учебни евакуации; Провеждане на информационно-разяснителни дейности във връзка с есенно-зимния отоплителен сезон, летния пожароопасен сезон, жътвена кампания и други; Публикуване на материали на сайта на общинска администрация за действия при съответна опасност (наводнения, земетресение, пожари и други рискове); Планиране на необходимите финансови средства за осигуряване на необходимото оборудване на територията на община Дряново - Съставни части на Единна спасителна Система; Дооборудване на доброволните формирования - лични предпазни средства и технически средства
Мярка 1.5.9.	Борба с ерозията, наводненията, неблагоприятните климатични изменения и вредителите
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Подпорна стена на ляв бряг на р. Дряновска в района на автогара от съществуваща пасарелка за ж.п. гара до съществуваща подпорна стена по течението
Приоритет 1.6. „Опазване на околната среда и биоразнообразието“	

Мярка 1.6.2.	Укрепване на мрежата от защитени територии и места от Европейската мрежа „Натура 2000“
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. продължава изпълнението на проект BG16M1OP002-3.032-0001-C01 „Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата натура 2000 чрез подхода BOMP в територията на МИГ Дряново - Трявна - в сърцето на Балкана“, (26.04.2022 - 31.05.2024), МИГ, Мярка 109 ОПОС „Подобряване на природозащитното състояние на видове от мрежата Натура 2000 чрез подхода BOMP“, ОПОС, Бенефициент НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА БОРБА С БЕДСТВИЯ И АВАРИИ Фондация, Дряново и Трявна

4.2. Стратегическа цел 2 „Развитие на човешките ресурси“

Фокусът на стратегическа цел 2 е поставен върху развитието на човешкия ресурс като най-важен за жизнеността и просперитета на общината. Подобряване на образователните характеристики, услугите, достъпността и административния капацитет и ще спомогне община Дряново да се развива успешно и да запази своите човешки ресурси с подобрен здравен и социален статус.

Таблица 4. Изпълнение на приоритети/ мерки по Стратегическа цел 2 „Развитие на човешките ресурси“

Приоритет/ мярка	
Мярка 2.1.5.	Изграждане на връзки между образованието, науката и бизнеса, насочени към развитието на общината
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Всички учебни заведения участваха активно при кандидатстване по обявените за 2023 г. Национални програми на МОН. Взето е участие по следните програми: Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“, „Без свободен час“, „Иновации в действие“, „Отново заедно“, „Профилактика и рехабилитация на педагогическите специалисти“, „Подкрепа на образователните медиатори и социални работници“.
Мярка 2.1.10.	Разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:

Приоритет/ мярка	
	Проведена е системна работа по задържане на ученици, подлежащи на задължително училищно обучение, периодични срещи с родители на учениците от малцинствените групи, с цел свеждане до минимум на безпричинните отсъствия.
Мярка 2.1.12.	Прилагане на механизми за социална подкрепа
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През отчетния период с грижа за образованието е приета Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в Община Дряново до 2024 г.
2021-2023	Съгласно Правилника за стимулиране на деца с изявени дарби в община Дряново, в периода от 2020 г. – до 2023 г., със средства от общинският бюджет в размер на 12 740,00 лева, са поощрени 140 ученика с изявени дарби.
2021-2023	За периода 2020-2023 г., със средства от общинският бюджет, са отпуснати годишни стипендии за ученици от гимназиален курс, на стойност 100 лв. месечно за всеки стипендиант. Със Заповед на кмета на общината за учебните 2020/2021 г., 2021/2022 г. и 2022/2023 г. са отпуснати годишни стипендии на 31 ученици от гимназиален курс. За учебната 2022/2023 г. за първи път бяха отпуснати и 8 стипендии за ученици с изявени дарби от 5 до 7 кл., на стойност 50 лв. месечно за всеки стипендиант.
Приоритет 2.2. „Подобряване на услугите и достъпността“	
Мярка 2.2.1.	Териториално фокусиране на интервенциите, което да подобри достъпа на населението до първична, специализирана и болнична помощ.
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	За осигуряване на качествена, навременна и адекватна здравна помощ на територията на община Дряново, през 2023 г. се инвестираха финансови средства за модернизиране и дооборудване на рентгенов кабинет в Поликлиниката. Монтирана е рентгенова уредба за ортопантомографии с помощта на която се дава възможност за визуализиране на всички зъби, зъбодържащият апарат, челюстите и ставите. Инвестицията е в размер на 28 000,00 лева.

Приоритет/ мярка	
Мярка 2.2.3.	<p>Подобряване на материално-техническата база на лечебните заведения на територията на общината, както и повишаване на осигуреността им с медицинска апаратура и медицински специалисти</p> <p><i>Отчетен напредък</i></p> <p>Описание на изпълнението:</p> <p>През 2023г. е подписан договор за проект BG06RDNP001-19.623-0001-C01 „Закупуване на физиотерапевтично оборудване за дейността на Медицински център Пулс“, находящ се в гр. Дряново П.К. 5370, общ. Дряново, обл. Габрово и адрес на управление ул. „Шипка“ № 164 (20.12.2023 - 30.06.2025), Процедура BG06RDNP001-19.623 МИГ “Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана” -Мярка 6.4.1. „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“</p>
Мярка 2.2.6.	<p>Прилагане на мерки за намаляване на основни рискови за здравето фактори и подобряване профилактиката на болестите</p> <p>През мандата с финансови средства в размер на 68 030,00 лева бяха подпомогнати 98 млади семейства. По Правилника за финансово подпомагане на семейства и лица, живеещи на семейни начала с репродуктивни проблеми живеещи на територията на Община Дряново е оказана финансова помощ в размер на 10 330,00 лева на 4 семейства.</p> <p>94 семейства получиха финансова помощ съгласно Правилника за реда и условията за отпускане на еднократна финансова помощ за всяко новородено или осиновено до трето дете на територията на Община Дряново. Изплатените средства, от бюджета на Община Дряново, са в размер на 57 070,00 лева.</p> <p>С решение на Общински съвет Дряново, през 2022 г. е приет Правилник за реда и условията за отпускане на ежегодна финансова помощ за деца сираци в доучилищна и училищна възраст на територията на Община Дряново. За периода от приемане на правилника са разгледани 19 заявления, одобрени и изплатени са общо 12 595,00 лева.</p> <p>С решение на Общински съвет – Дряново, в края на 2021 г. е учреден „Общински социален фонд за подпомагане лечение на граждани от Община Дряново“. За периода от създаване на фонда са постъпили и са обработени общи 4 заявления за ползване на средства от фонда, одобрени и изплатени са общо 3 454,83 лева.</p> <p>Община Дряново финансово подпомага лицата, настанени в</p>

Приоритет/ мярка	
	<p>Регионален хоспис, като за всяка календарна година заплаща 60 % от таксата за 3 лица за настаняване до 4 месеца. За подпомагане на нуждаещите се от настаняване, общо за изплатени средства в размер на 105 900,00 лева.</p> <p>Ежегодно се подпомагат с лекарства болни с бъбречни заболявания за провеждане на хемодиализа.</p>
Мярка 2.2.7.	Създаване на нови социални и интегрирани здравно-социални услуги за резидентна грижа за лица с увреждания и възрастни граждани
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05M9OP001-2.090-0015-C02 Нова дългосрочна грижа за възрастните и хората с увреждания - предоставяне на новите услуги - Център за грижа за лица с психични разстройства - град Дряново, (01.09.2021 - 30.09.2023), финансиран от ОПРЧР 2014 – 2020, Бенефициент Община Дряново. Стойността е 1 716 151,79 лв.</p> <p>Проектът осигури подкрепа на целевите групи чрез разкриване на 7 бр. социални услуги от резидентен тип - Център за грижа за лица с психични разстройства.</p> <p>Седемте центъра са базирани в новопостроени по проект по ОПРР 2014-2020 седем двуетажни сгради, като всеки от тях е с капацитет от по 15 места или общо 105 потребителя.</p> <p>В резултат на проекта е създадена на нова форма на социална услуга, чиято работа е фокусирана повече върху взаимодействието на индивида и средата в общността; формирани умения за живот на база индивидуалните възможности на хората, които ползват услугите; променени обществените нагласи към хората, които срещат затруднения, поради наличието на психически разстройства.</p> <p>Индикатор: 2. Участници над 18 г., получаващи социални и здравни услуги в общността, след извеждането им от институция и от психиатрични болници – 109 бр.</p>
Мярка 2.2.8.	Създаване на други видове социални услуги (за спешно настаняване, ранна интервенция, консултативни за деца и семейства и т.н.)
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключва проект BG05M9OP001-6.002-0204-C01

Приоритет/ мярка	
	<p>Патронажна грижа + в община Дряново (28.09.2021 - 23.02.2023), ОПРЧР, Бенефициент Община Дряново.</p> <p>По проекта са предоставени интегрирани социално-здравни услуги за лица с увреждания и лица в риск, във връзка с ограничаване разпространението и преодоляване на последиците от COVID-19.</p> <p>Индикатор:</p> <p>1. Подкрепени участници, пряко изложени на риск от заразяване с COVID-19 – 363 бр.</p>
	<p>През 2023г. приключва проект BG05M9OP001-6.004-0201-C01 Патронажна грижа + в община Дряново (29.11.2022 - 29.05.2023), BG05M9OP001-6.004 Патронажна грижа + Компонент 2, ОПРЧР, Бенефициент Община Дряново.</p> <p>По проекта са предоставени интегрирани социално-здравни услуги за лица с увреждания и лица в риск, във връзка с ограничаване разпространението и преодоляване на последиците от COVID-19.</p> <p>Индикатор:</p> <p>1. Подкрепени участници, пряко изложени на риск от заразяване с COVID-19 – 294 бр.</p>
	<p>През 2023г. е подписан АДБФП за проект BG05SFPR003-1.001-0226-C01 Топъл обяд в община Дряново (01.03.2023- 30.09.2025), Програма „Храни и основно материално подпомагане“ 2021-2027, Процедура BG05SFPR003-1.001 Топъл обяд, Бенефициент Община Дряново. В рамките на работните дни, ще се осигурява топъл обяд на 70 лица от различни рискови групи. Стойността на проекта е 170 580,48 лв.</p>
	<p>През 2023г. е подписан АДБФП за проект BG05SFPR002-2.001-0216-C01 „Грижа в дома в община Дряново“ (30.04.2023- 30.05.2024), Програма Развитие на човешките ресурси 2021-2027, Процедура BG05SFPR002-2.001 Грижа в дома, Бенефициент Община Дряново.</p> <p>Проектът е насочен към осигуряване на подкрепа в домашна среда за лица с увреждания и възрастни хора, зависими от грижа. Предвидените по проекта дейности ще обхванат минимум 95 лица, представители на целевата група - възрастни в невъзможност за самообслужване и хора с увреждания.</p> <p>Стойността на проекта е 507 628,70 лв.</p>
Мярка 2.2.15.	Изготвяне и реализиране на програми за развитие на детско-юношеския и ученически спорт
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:

Приоритет/ мярка	
	<p>Освен направените инвестиции за поддържане и подобряване на спортните бази, Община Дряново подпомага спортните клубове чрез предоставяне на ежегодна субсидия за тренировъчна дейност, за подготовка на национални състезатели от Дряново, за организиране на традиционни за града турнири и традиционното награждаване на най-добрите спортисти на града.</p> <p>Средствата заделени от общинския бюджет за субсидиране на спортните клубове и спортни събития, бележат ръст от 55 000,00 лева през 2020 г., 66 000,00 лева през 2021 г. до 83 000,00 лева през 2022 г. и 76 000 лева за 2023 г.</p> <p>Средствата за спортните турнири са заложили в дейностите на МКБППМН по превенция противообществените прояви на подрастващите.</p> <p>На територията на община Дряново функционират 7 спортни клуба, чиято дейност е насочено основно към развитието на детско-юношеския спорт. Освен действащите клубове на територията на община Дряново развива спортна дейност и филиал на ОБК „Чардафон“ Габрово. Целогодишно в школите са обхванати спортисти от всички възрастови групи.</p> <p>Клубовете ежегодно се подпомагат от общината чрез финансови субсидии, а състезателите и техните треньори участват в надпреварата „Спортист на годината“ , „Треньор на годината“ и специални награди за принос в развитието на спорта на община Дряново, които се обявяват на традиционна церемония „Спортист на годината“.</p>
Приоритет 2.3. „Повишаване на административния капацитет и качеството на административното обслужване“	
Мярка 2.3.1.	Дигитализация на административни услуги и създаване и усъвършенстване на нови форми на административно обслужване - е-правителство и др.
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключва изпълнението на проект BG05SFOP001-2.025-0168-C01 Мониторинг на системата за дигитални административни услуги в община Дряново за подобряване на административната и регулаторната среда чрез партньорско управление с гражданите и бизнеса (02.09.2022 - 31.12.2023), ОПДУ 2014-2020, процедура BG05SFOP001-2.025 Повишаване на гражданското участие в

Приоритет/ мярка	
	процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство, Бенефициент НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ЗА БОРБА С БЕДСТВИЯ И АВАРИИ Фондация, гр. Дряново
Мярка 2.3.4.	Усвояване на добри практики в повишаване на административния капацитет
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>През 2023г. започва изпълнението на проект BG05SFPR002-2.002-0019-C01 Укрепване на капацитета на Община Дряново за провеждане на устойчиви социални политики на местно ниво (01.06.2023- 01.06.2025), финансиран от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, Процедура BG05SFPR002-2.002 Укрепване на общинския капацитет, Бенефициент Община Дряново.</p> <p>Проектът включва широк обхват от взаимосвързани дейности, които целят да повишат компетенциите и капацитета на Общинска администрация Дряново и нейните социални партньори за упражняване на правомощията и задълженията по ЗСУ, ЗХУ, ЗЛП и да подобрят качеството на социалните услуги. Проектното предложение цели ускоряване на реформата на системата на социалните услуги на общинско ниво, укрепване на капацитета на Община Дряново за провеждане на съвременни социални политики и повишаване на качеството на социалните услуги на местно ниво.</p> <p>Проектът е на стойност 137 697 лв.</p>
Мярка 2.3.8.	Стратегическо планиране и общински политики
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>През 2023г. се реализира проект BG06RDNP001-19.610-0102-C01 Проект за разработване на Стратегия за BOMP за програмен период 2023 - 2027 г. за територията на Местна инициативна група "Дряново-Трявна в сърцето на Балкана", Процедура BG06RDNP001-19.610 Процедура чрез подбор на проектни предложения по Подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.</p> <p>Бенефициент Местна инициативна група Дряново-Трявна-В сърцето на Балкана</p>

4.3. Стратегическа цел 3 „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“

Стратегическата цел е ориентирана към изграждане на адекватна инфраструктура за осигуряване на по-качествена среда за населението на общината. Стратегическата цел обхваща следните четири приоритета.

Таблица 5. Изпълнение на приоритети/ мерки по Стратегическа цел 3 „Подобряване качеството на живот чрез изграждане на съвременна инфраструктура и свързаност“

Приоритет/ мярка	
Приоритет 3.1. „Развитие на транспортната и цифрова инфраструктура“	
Мярка 3.1.2.	Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и привеждането ѝ в съответствие с европейските изисквания
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>През 2023г. е подписан договор BG06RDNP001-7.019-0042-C03 Реконструкция и/или рехабилитация на общински пътища в Община Дряново (11.08.2023 - 15.09.2025), Процедура BG06RDNP001-7.019 Пътища „Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи общински пътища и съоръженията и принадлежностите към тях“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаб инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., Бенефициент Община Дряново.</p> <p>Проектът предвижда интервенции в пътища, общинска собственост в община Дряново, обхващайки следните обекти и подобекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обект: „Рехабилитация и/или реконструкция на участък от общински път GAB 2127“, с начало от п.к. с второстепенна улица в град Дряново с идентификатор 23947.501.9597 в посока кв. Марча - Подобект 2: „Реконструкция на участъци от общински път GAB 2128 и общински път GAB3129“ <ul style="list-style-type: none"> • Участък 1: „Реконструкция на участък от общински път GAB 2128“ - от РП III-4041 до п.к. с общински път GAB3129 • Участък 2: „Реконструкция на участък от общински път GAB 3129“ - от п.к. с общински път GAB2128 до нач. населено място с. Ритя - Подобект 3: „Реконструкция на общински път GAB 3130 - / III-303, Дряново - Керека / - Балванците“ <p>Цитираните пътищата обслужват общо всички жители на град Дряново /6107д./, с. Ритя /9д./, с. Балванците /7д./, а и на общината като цяло</p>

Приоритет/ мярка	
	/8313д/ Обща стойност на проекта: 2 927 310,09 лв.
2023	Реализиран е обект „Реконструкция на общински път GAB 3118 - /III-609, Трявна - Царева ливада/ - Куманите - от п.к. с РТ III-609 до с. Куманите“
Мярка 3.1.3.	Изграждане и рехабилитация на вътрешно-уличната мрежа, паркинги и паркоместа
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключи изпълнението на проект BG06RDNP001-19.455-0001-C02 Реконструкция и рехабилитация на улици в Община Дряново (30.08.2021 -30.06.2023), BG06RDNP001-19.455 МИГ Дряново - Трявна Мярка 7.2. „Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, ПРСР, Бенефициент Община Дряново. Улиците, обект на инвестицията са както следва: Подобект №5: „Реконструкция и рехабилитация на улица „Васил Левски“, град Дряново и Подобект №11: „Реконструкция и рехабилитация на улица „Стефан Лафчиев“, град Дряново. Проектът включва дейности по изпълнение на строително-монтажните работи и упражняване на строителен надзор по време на изпълнение на СМР. Обща стойност: 352 791.29 лв.
	В процес на изпълнение е проект BG06RDNP001-19.561-0002-C01 Реконструкция на улици в град Дряново (07.02.2023 - 30.06.2025), процедура BG06RDNP001-19.561 МИГ Дряново - Трявна Мярка 7.2. „Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, ПРСР, Бенефициент Община Дряново Дейността включва изпълнение на строително-монтажните работи по следните улици: ул. Сава Йотов, град Дряново, с обхват от п.к. с улица Матей Преображенски до п.к. с улица Шипка - ул. Христо Ботев, град Дряново, с обхват от улица Сава Йотов до п.к. с улица Шипка - ул. Матей Преображенски, град Дряново, с обхват от п.к. с улица Станционна до п.к. с улица Хаджи Димитър и РП III-609 Обща стойност на проекта 380 811,92 лв.
	Улична мрежа в община Дряново, финансиране с целева субсидия от РБ: В град Дряново: изграждане нова вертикална планировка на ул.

Приоритет/ мярка	
	„Освобождение“, основен ремонт на ул. „Генерал Цончев“, изграждане нова бетонова настилка на ул. „Иван Вазов“ № 1 и № 3; основен ремонт на улици около блокове № 1, 2, 3 и 5 в ж.к. „Успех“; изграждане улици в район „Вехти лозя“; изграждане тротоари на ул. „Шипка“ в участъка „Боев яз - път I – 5“; изграждане нова вертикална планировка на ул. „Бачо Киро“ 19-51 след подмяна на водопроводна инсталация; изграждане нова вертикална планировка в ж.к. „Априлци“, бл. 17 В селата: Основен ремонт ул. „Иван Касъров“ в с. Янтра
Приоритет 3.2. „Развитие на екологосъобразна инфраструктура“	
Мярка 3.2.2.	Изграждане и реконструкция на ВИК мрежа, ПСОВ и пречиствателни станции за питейна вода
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
2023	Изпълнени обекти: „Водоснабдяване на кв. Марча и село Крънча“ Осъществяване на независим строителен надзор на обект: „Водоснабдяване на кв. Марча и село Крънча“ Авторски контрол на обект: „Водоснабдяване на кв. Марча и село Крънча“ Изграждане на водопровод за кв. Марча
Мярка 3.2.6.	Обновяване и модернизиране на оборудването за сметосъбиране и сметоизвозване в общината
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	„Доставка на нов специализиран автомобил с надстройка за сметосъбиране и сметоизвозване, за нуждите на Община Дряново“
Приоритет 3.3. „Развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура“	
Мярка 3.3.1.	Поддържане и обогатяване на културната инфраструктура
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Изпълнява се: BG06RDNP001-7.015-0018-C03 „Ремонт, реставрация и подобряване на околното пространство на част от манастирски комплекс „Дряновски манастир „Св. Арх. Михаил“, град Дряново (03.05.2022 - 03.05.2025), BG06RDNP001-7.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.6 „Проучване и инвестиции,

Приоритет/ мярка	
	свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“ от мярка 7 "Основни услуги и обновяване на селата в селските райони" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., Бенефициент „Дряновски манастир „Св. Арх. Михаил“
	Изпълнява се: BG06RDNP001-7.015-0015-C03 „Ремонт, реконструкция, възстановяване, консервация и реставрация на килийно училище“ към Църква „Свети Въведение Богородично“ град Дряново, (27.04.2022 - 27.04.2025), BG06RDNP001-7.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.6 „Проучване и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“ от мярка 7 "Основни услуги и обновяване на селата в селските райони" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., Бенефициент Църква „Св. Въведение Богородично“, гр. Дряново
	Изпълнява се: BG06RDNP001-7.015-0014-C03 "Реконструкция и възстановяване" на църква "Св. Рождество Богородично" село Гостилица (27.04.2022 - 27.04.2025), BG06RDNP001-7.015 Процедура чрез подбор на проектни предложения по подмярка 7.6 „Проучване и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата“ от мярка 7 "Основни услуги и обновяване на селата в селските райони" от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г., Бенефициент църква "Св. Рождество Богородично" село Гостилица
	През 2023 г. е одобрен за финансиране проект BG06RDNP001-19.560-0004-C01 „Изграждане на декор-стена за катерене в Народно читалище „Развитие - 1869“ /Лятно кино/“ (18.01.2024 - 30.06.2025), Процедура BG06RDNP001-19.560 МИГ “Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“. Бенефициент НЧ "Развитие-1869" В началото на 2024г. е подписан договор за БФП. Обща стойност на проекта 69 688,38 лв.
	През 2023г. започна изпълнението на проект BG06RDNP001-19.560-0006-C01 „Придобиване на мобилна сцена за обогатяване на събитийния календар на община Дряново“ (04.10.2023 - 30.06.2025), Процедура BG06RDNP001-19.560 МИГ “Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“

Приоритет/ мярка	
	Бенефициент: Община Дряново Обща стойност на проекта 68 305,65 лв.
	През 2023г. започна изпълнението на проект BG06RDNP001-19.560-0007-C01 „Ремонт, обзавеждане и оборудване на Туристически информационен център в гр. Дряново“ (10.11.2023 - 30.06.2025), Процедура BG06RDNP001-19.560 МИГ “Дряново – Трявна – в сърцето на Балкана“ - Мярка 7.5. „Инвестиции в публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“ Бенефициент: Община Дряново Обща стойност на проекта 60 554,34 лв.
	Изграждане на отоплителна и вентилационна инсталация на голям салон на Културен дом Дряново с финансиране от държавния бюджет
	Инженеринг /проектиране, строителство и авторски надзор/ на обект НЧ "Развитие-1869" гр. Дряново
Мярка 3.3.2.	Изграждане на спортни зали/инфраструктури за развитие на професионален спорт, поддържане на открити и закрити спортни площи
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023г. приключи изпълнението на проект BG06RDNP001-19.561-0003-C01 „Подмяна спортна настилка на баскетболно игрище на спортен комплекс „Локомотив“ гр. Дряново“ (13.06.2023 - 30.06.2025), Процедура BG06RDNP001-19.561 МИГ Дряново - Трявна Мярка 7.2. „Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, Бенефициент Община Дряново Обща стойност на проекта: 22 800.00 лв.
	През 2023 година са инвестирани финансови средства в размер на 67 215,00 лева за изпълнение на следните обекти: С цел бъдещо изграждане на спортен комплекс в село Гостилица е закупен недвижим имот, намиращ се в близост до общински терен, с цел неговото разширяване до необходимата площ. Изградено е захранване с ток и вода на преместваем контейнер обслужващ тенис кортове при стадион „Локомотив“, гр. Дряново. Възстановена е източна метал на ограда на стадион „Републиканец“ в с. Царева ливада, общ. Дряново, съборена от ураганен вятър /28.03.2023г./ Проект „Подмяна спортна настилка на баскетболно игрище на спортен комплекс „Локомотив“ гр. Дряново“.

Приоритет/ мярка	
Мярка 3.3.3.	Модернизиране, реконструкция и изграждане на нова база за масов спорт
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Доставка на бягаща пътека за фитнес към спортна зала Дряново
Мярка 3.3.5.	Изграждане на инфраструктурата, обслужваща туризма в общината
Приоритет 3.4. „Развитие на енергийната инфраструктура“	
Мярка 3.4.2.	Изграждане и експлоатация на енергийната инфраструктура и на алтернативните източници на енергия
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	В процес на изпълнение: проект BG06RDNP001-4.015-0348-C02 „Изграждане на фотоволтаична централа, подмяна на осветителни тела, закупуване на технологично оборудване и специализирани транспортни средства за предприятие за месопреработка и млекопреработка“ (23.08.2023 - 15.06.2025)
	В процес на изпълнение: проект BG06RDNP001-4.012-1388-C02 „Изграждане на фотоволтаична централа, закупуване на оборудване и селскостопанска техника за кравеферма“ (25.01.2023 - 15.06.2025)
Мярка 3.4.3.	Подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд и на уличното и парковото осветление
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	През 2023 година Община Дряново, като водещ партньор по процедура „Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – Етап I“ финансирана по Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България, кандидатства с 5 предложения за енергийно обновяване на много фамилни жилищни сгради в режим на етажна собственост. Общата стойност на проектите е в размер на 6 634 641,80 лева. Одобрено е едно от проектите предложения: „Енергийно обновяване на Многофамилна жилищна сграда с адрес гр. Дряново, ул. Шипка 143“ на стойност 450 006,65 лева, като станалите четири проектни предложения са в резервен списък. С идеята чрез сътрудничество между Община Дряново и

Приоритет/ мярка	
	<p>собствениците на сградите – частна собственост, да стартира обновяване и озеленяване на фасадите на жилищните сгради в града, през мандата беше възобновена инициатива „Красиво Дряново“.</p> <p>В периода от 2021 г. до 2023 г., по инициативата „Красиво Дряново“, Община Дряново подпомогна с материали при извършване на строително – ремонтни работи собственици на 28 жилищни сгради.</p> <p>Разработен е проект за укрепване на жилищен блок „Дружба“ (район пешеходна зона, ул. Стефан Стамболов № 41).</p>
	<p>През 2023г. е подписан АДБФП за проект BG-RRP-4.025-0003-C01 Енергийно ефективно осветление в община Дряново (18.08.2023-18.02.2025), финансиран от НПВУ, Бенефициент Община Дряново</p> <p>Настоящото проектно предложение касае изпълнение на мерки, свързани с рехабилитацията и модернизацията на системи за външно изкуствено осветление в община Дряново и по-конкретно - в четири населени места на територията на общината, в т.ч. в град Дряново, с. Царева ливада, с. Гостилица, с. Ганчовец.</p> <p>Стойност на проекта - 899 644,78 лв.</p>
	<p>През 2023г. е одобрен за финансиране проект BG06RDNP001-7.020-0044-C01 „Внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на общинска администрация Дряново“. На 08.01.2024 е подписан АДБФП (08.01.2024 - 15.09.2025), Процедура BG06RDNP001-7.020 Енергийна ефективност „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.</p> <p>Обща стойност на проекта 677 374,42 лв., 100% БФП</p>
Приоритет 3.5. „Развитие на градска инфраструктура“	
Мярка 3.5.1.	Изпълнени проекти за благоустрояване на градската среда (площади, инфраструктура в жилищни квартали и др.)
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	<p>Проект за благоустрояване и изграждане на парк в ПИ общинска собственост 23947.501.9767 по КККР на гр. Дряново</p> <p>Изграждане на пешеходна алея в общински поземлен имот 23947.501.2147</p>

Приоритет/ мярка	
	<p>През 2023г. Община Дряново подписва Партньорско споразумение със Сдружение „Платформа АГОРА – Активни Граждански Общности за Развитие и Алтернатива“ във връзка с реализиране на проект „Общински фондове: изграждане на капацитет за промяна“, финансиран от Фондация „Америка за България“. Възобновена е дейността на „Фонд за подкрепа на местни инициативи – Дряново“ при нови правила на управление и функциониране.</p> <p>От 2023г.</p> <p>Приоритетната област на Общинския фонд за подкрепа на местни инициативи - Дряново за 2023 г. е „Прилагане на общностни иновации и подобряване на средата и качеството на живот“. Общият бюджет на фонда за 2023 г. е 18 000 лв. и е осигурен от Община Дряново - 10 000 лв. и Платформа АГОРА - 8 000 лв. Фонд за подкрепа на местни инициативи - Дряново се финансира от Община Дряново и Сдружение „Платформа АГОРА“, в изпълнение на проект „Общински фондове за местни инициативи: устойчив модел за подкрепа на активни общности“, финансиран от Фондация "Америка за България".</p>
	<p>През 2023 година са инвестирани финансови средства в размер на 57 643,00 лева за разработване на проекти за благоустрояване и изграждане на парк и детска площадка в района на ул. Камен Калчев, детска площадка в района на Културен дом, детска площадка в ж.к. Априлци пред блок 6 и разширяване на изградената детска площадка на ул. Гурко</p> <p>Направа на покривна конструкция в сграда на ДГ „Детелина, град Дряново</p> <p>До края на годината ще бъде изградена зона за спорт на ул. Гурко.</p>
Мярка 3.5.2	Изпълнени проекти за изграждане и обновяване здравната и социалната инфраструктура
	<i>Отчетен напредък</i>
	Описание на изпълнението:
	Доставка и монтаж генератори за нуждите на ДУПУЛ

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПИРО

Политиката за местно развитие на Община Дряново през периода 2021-2027г. да се провежда в съответствие с националните и регионални цели и приоритети за развитието в България и с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и да допринася в максимална степен към цел на политиката 5 „Европа по близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

Това условие е залегнало в основата на разработения План за интегрирано развитие на община Дряново за периода 2021-2027 г., който е със 7-годишен период на действие.

Необходимо е да се извърши актуализация на ПИРО, съобразно разработения проект за актуализация по изпълнената заявка до Националното сдружение на общините в Република България за предоставяне на безвъзмездна за Община Дряново услуга по актуализация на ПИРО и която ще бъде извършена в рамките на проект № BG05SFOP001-4.003-0001 - „ПРОГРЕС-Подкрепа за развитие на общините, градовете и регионите за европейско сближаване“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд, по процедура „Подкрепа за развитие на капацитета на общините при разработването и изпълнението на проекти, съфинансирани от ЕСИФ“, по Приоритетна ос 4 „Техническа помощ за управлението на ЕСИФ“ с бенефициент НСОРБ.